

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Україна входить до списку тих країн, що після світової фінансової кризи так і не стали на шлях розвитку. Це зумовлено широким колом обставин, зокрема: структурна нерозвиненість економіки, високий рівень корумпованості влади та бізнесу, орієнтованість економіки на експорт ресурсів, неконкурентоспроможність вітчизняного виробництва, недостатність власних інвестиційних ресурсів, негативний інвестиційний клімат та ін. Кожна причина вимагає своїх шляхів її усунення, але певні кроки можна зробити у централізованому порядку.

Очевидно, що курс розвитку держави зумовлюється державною регуляторною політикою. Як зазначає Н.В. Присяжнюк «Державна інвестиційна політика в будь-яких умовах залишається в руках держави основним інструментом регулювання відтворювального процесу і створення матеріальної бази розвитку економіки. Вона повинна враховувати загальний стан економіки на даному етапі розвитку та на перспективу, включати оцінку можливих джерел формування інвестиційних ресурсів на всіх рівнях господарювання, визначати пріоритети в інвестиційній сфері й передбачати методи їх реалізації» [1].

На жаль, в даний час не спостерігається комплексного вирішення проблем економіки України. Влада діє методом «точкового вирішення проблем». Як справедливо зазначає Т.В. Покотило «Методи та інструменти державного регулювання інвестиційної діяльності мають бути більш гнучкими та адаптованими до соціально-економічного розвитку регіонів країни. Між усіма методами й інструментами механізму державного регулювання регіональних інвестиційних процесів простежується взаємозалежність і взаємозумовленість можливостей щодо їх застосування. Тому лише в комплексі вони можуть створювати ефективну систему фінансового забезпечення інвестиційної діяльності в Україні» [2].

До основних питань, що потребують негайного вирішення належать: активізація інвестиційної активності як вітчизняних, так і іноземних інвесторів; створення фону привабливості для залучення інвестиційних ресурсів; удосконалення законодавства та забезпечення державних гарантій щодо його дотримання; зменшення рівня корумпованості влади та бізнесу; забезпечення прозорості інвестиційних торгів і тендерів; спрощення умов ведення підприємницької діяльності для малого бізнесу; державна підтримка стратегічних галузей економіки України; підвищення інноваційної активності вітчизняних підприємств та інше.

Державна інвестиційна політика повинна бути спрямована на організацію ефективної взаємодії реального та фінансового сектору економіки таким чином, щоб вивести Україну на світовий ринок не лише як постачальника ресурсів, а й серйозного конкурента по основних, притаманних для України галузях національного господарства.

Література

1. Присяжнюк Н.В. Державна інвестиційна політика України [Електронний ресурс] / Н.В. Присяжнюк // Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_3/165.pdf
2. Покотило Т.В. Форми, методи та інструментарій державного регулювання інвестиційної діяльності на регіональному рівні [Електронний ресурс] / Т.В. Покотило // Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Apdu/2009_2/doc/2/11.pdf

Олександр МАЦЕНКО
Сумський державний університет
Світлана НІМКО

Шосткинський інститут Сумського державного університету, м. Шостка

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Актуальною проблемою розвитку еколого-економічних систем є нераціональне використання природних ресурсів та високі темпи деградації навколишнього природного середовища. Зокрема, ця проблема стосується і використання водних ресурсів. Надмірне споживання водних ресурсів і забруднення водних об'єктів є причинами перетворення питної води в обмежений ресурс.

Варто відмітити, що у науковій літературі приділена значна увага дослідженням проблем пов'язаних з використанням водних ресурсів для промислових цілей, сільського господарства та інших потреб, але досліджень, що спрямовані на вирішення еколого-економічних проблем водозабезпечення населення – майже немає.

До еколого-економічних проблем національного, регіонального та місцевого рівнів у сфері раціонального водокористування слід віднести [1]: – вторинне забруднення підготовленої питної води внаслідок зношеності систем водопостачання; значні втрати (до 80%) водного ресурсу при його постачанні через їх незадовільний технічний стан мереж; застарілість нормативно-правових актів, державних санітарних норм та стандартів у сфері водопостачання, що не відповідають реаліям сьогодення; застосування застарілих технологій в системах водопостачання населених пунктів; висока енергоємність централізованого водопостачання; недостатня розвіданість запасів підземних вод для водопостачання населення; забруднення водних об'єктів, що призводить до підвищення витрат на водоочищення; зниження в країні запасів прісних вод за рахунок збільшення потреб водоспоживання; недостатність коштів на відновлення та розвиток водопостачальних підприємств, що спричиняє високу моральну та фізичну зношеність водопровідних мереж; високий рівень питомого споживання води та не усвідомлення громадськості цінності даного ресурсу (відсутність зацікавленості і стимулів водокористувачів у впровадженні водозберігаючих технологій); низький рівень екологічної культури та освіти осіб, що приймають управлінські рішення; низька інформованість населення про якість питної води, яка постачається, що призводить до споживання населенням неякісної питної води.

Шляхи вирішення зазначених проблем більшою мірою знаходяться в економіко-правовій площині. У першу чергу, необхідно запустити механізми приватизації водопостачальних підприємств при жорсткому контролі держави за якістю підготовленої води та рівнем тарифів. Необхідно визнати, що такий крок сприятиме залученню приватних інвестицій у даний сектор та дозволить модернізувати водопостачальні підприємства, а отже і покращити якість водних послуг. При цьому треба забезпечити достовірність, доступність та своєчасність отримання інформації про якість та кількість води, що споживається, використовуючи засоби масової інформації та громадські організації.

Безпосередньо гострою еколого-економічною проблемою сьогодні є якість питної води. Людина на 80-90% складається із води і стан її здоров'я, насамперед, залежить від якості цього ресурсу [2]. На жаль, більшість населення України відносяться до власного здоров'я без сприйняття особливої екологічної небезпеки. Це також пов'язане з низькою екологічною культурою населення.

Необхідно зазначити, що водні ресурси є національним капіталом, споживання якого необхідно зменшувати з метою збереження для майбутніх поколінь. Вирішення завдання мінімізації водоспоживання першочергово залежить від правильно обраних цілей системи мотивації водоспоживачів. Водопостачальні організації необхідно заохочувати не за збільшення обсягів продажів води, а за їх зменшення у часі [3].

Отже, вирішення проблем водозабезпечення населення є не лише інженерною задачею, а більшою мірою залежить від соціально-економічних пріоритетів сучасного управління.

Література

1. «Індикатори стану екологічної безпеки держави». Аналітична записка // Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/993/>.

2. *Водні ресурси: використання, охорона, відтворення, управління* / [Яцик А. В., Грищенко Ю. М., Волкова Л. А., Пашенок І. А.]. – К. : Генеза, 2007. – 360 с.

3. Перелет Р.А. *Методологические основы создания модельных водных объектов на стадии стратегического планирования устойчивого водопользования*/Р.А.Перелет, В. М. Умывакин, А.В.Шевчук // *Труды ИСА РАН.* – 2009. – т. 42. – С.174–197.

Вадим МЕЛЬНИК

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КООРДИНАЦІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

Обмеженість ринкових механізмів – як провідного засобу розподілу ресурсів і доходів, й теорії чистої конкуренції – як теоретичної бази пояснення функціонування індустріальної економіки стала предметом багатьох наукових досліджень ще в часи, коли терміни "постіндустріальний" чи "інформатизація" не набули поширеності в наукових роботах. В роботах Дж. Робінсон в якості джерела такої об'єктивно притаманної ринку обмеженості називалась недосконала конкуренція (монополізація і олігопольні змови) [1, с. 639].

В роботах Стіглера межі вирішення завдань розподілу за допомогою ринкових механізмів пов'язуються із неповнотою інформації, що мають суб'єкти господарювання для прийняття рішень і витратами на її отримання [2].

В працях інституціоналістів необхідність для суспільства вийти за межі ринкових механізмів розподілу обґрунтовується неповною раціональністю економічних суб'єктів (ефекти снобізму та демонстраційної поведінки за Т. Вебленом [3, с.349]); розривом між законами обігу фізичних товарів й штучними правилами грошового (кредитного) обігу[4]; інерційністю суспільних інститутів тощо. Водночас соціально-економічні наслідки технологічних і структурних змін, що відбувались в провідних економічних системах в останній третині ХХ ст., та низка праць присвячена теоретичному осмисленню цих наслідків розширили коло найбільш досліджуваних аспектів функціонування й еволюції ринкових форм організації суспільного виробництва.

Провідною формою вирішення суперечності між альтернативними напрямками використання обмежених ресурсів щодо благ приватного споживання в ХХ ст. став конкурентний ринок, а основою теоретичного відображення його функціонування – теорія суспільного добробуту. Перша її теорема стверджує, що конкурентний ринок за певних умов (які формально відображаються критеріями Парето-оптимуму економіки) призводять до такого розподілу ресурсів між альтернативними сферами використання, що будь який рух ресурсів не спроможний забезпечити збільшення виробництва хоча б одного блага, не зменшивши виробництва іншого, а будь який обмін благами не може збільшити добробут одного індивіда, не зменшивши добробут іншого [5, с.78].

Новітні зміни в структурі особистого і виробничого споживання (зростання частки інформаційних продуктів, а також благ, що різною мірою наділені властивостями виключності й можливості нормування доступу) висувають такі вимоги до механізмів розподілу ресурсів і доходів, яким нездатні відповідати ні сучасні ринкові механізми саморегуляції, ні бюрократична машина державного регулювання. Зростання масштабів втрат ефективності, породжуваних обома цими механізмами розподілу свідчать, що в нових умовах не просто нові пропорції розподілу сфер впливу між ринком і державою, а трансформація самих ринкових і державних механізмів регулювання стають необхідними умовами вирішення суперечностей розподільчих відносин. Тенденції в яких ми вбачаємо ознаки закономірного шляху трансформації механізмів розподілу в умовах становлення постіндустріального суспільства: розвиток соціального підприємництва, зміна концепції ціноутворення з підпорядкованості максимізації прибутку на достатнє ресурсне забезпечення відтворення діяльності, формування довготермінових партнерських відносин між виробниками і споживачами товарів і послуг – щодо ринкових механізмів розподілу та запровадження принципів конкурентності та прямого суспільного контролю й нормування